

Miriam Toews

MINDEN KIS NYAMVADT BÁNATOM

EURÓPA
KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2019

HÁROM

Elfrieda olyan sovány, olyan sápadt, hogy amikor kinyitja a szemét, az meglepetésszerű támadásnak hat, mint egy légcsapás, ami nappallá változtatja az éjszakát. Megkérdezem, emlékszik-e rá, hogy egyszer mi ketten előadtuk a „Wild Horses”-t lassú, szívfacsaró változatban egy mennonita öregotthon lakóinak. Anya kérte, hogy lépjunk fel a város legidősebb házaspárjának hetvenötödik házassági évfordulójára rendezett ünnepségen, és mi azt gondoltuk, ez egy tök jó szám, és illik is az alkalomhoz. Elfzongorázott, én mellette ültem, és a lelkünket is kiénekeltek a tolószékes, botos vagy járókeretes, meghökkent közönségnek.

Gondoltam, ez az emlék megnevelteti, ehelyett rám szól, hogy most már menjek. Neki előbb leesett, mint nekem, hogy azért kotrom elő ezt a sztorit, mert valami másról szól, és több, mint a részek összege. Yoli, mondja, átlátok a szitán.

Megígérem, hogy nem hozom fel a múltat, ha egyszer ez fájdalmat okoz neki. Nem hozok fel semmit, amit nem szeretne, csak hadd maradjak még.

Most már menj, légy szíves, kérte.

Ajánlkozom, hogy olvasok neki, ahogy annak idején ő nekem, amikor beteg voltam. Shelley-től és Blake-től olvasott nekem, a költőszerelmeitől, ahogy ő nevezte őket, még hozzá saját hangjukon, azaz brit férfihangon, torokköszörüléssel kezdve... „Csüggedt nápolyi stancák.” *Ragyog a kék ég melegen, / hullámok tánca felszökell.** Esetleg énekeljek? Vagy táncolhatok is. Mint egy hullám. Füttyülhetek. Utánozhatok valakit. Fejen állhatok. Felolvashatom Heideggertől a *Lét és idő*-t. Németül. Bármit! Hogy is van, mi az a szó?

Dasein, súgja Elf egy félmosollyal. Ittlét.

Az, az! Na, légyiszi! Leülök, aztán újra felállok. Csináljuk, mondom, Szereted az olyan könyveket, amelyeknek a címében szerepel a *lét*, ugye? Légyiszi! Megint mellé ülök, a hasára hajtom a fejeimet. Hogy is szólt az az idézet a faladon?, kérdezem.

Milyen idézet?, kérdez vissza.

A szobád falán, gyerekkorunkban.

Harcos pacifista?

Nem, nem... az a másik, az időről. Valami a lét horizontján.

Vigyázz, mondja.

A zongora?

Aha. Finoman a fejemre teszi mindkét kezét, mint leendő kismama a gömbölyödő pocakjára. Érzem a tenyere melegét. Halom, ahogy korog a gyomra. Érzem a kifordítva felvett pólója mosószerillatát. Megmasszírozza a halántékomat, aztán eltol magától. Azt mondja, nem emlékszik arra az idézetre. Azt mondja, az idő egy erő, és hagynunk kell munkálni, tisztelnünk kell a hatalmát. Vitába szállnék vele, hogy ő maga az, aki nem tiszteli, hiszen pró-

* Vas István fordítása.

bál kitérni előle, de rájövök, hogy neki is ez járhatott a fejében, és legalább annyira önmagához beszél, mint hozzám. Kimerítettük a témát. Suttogó hangon újra szabadkozik, mire dúdolni kezdem a Beatlestől az „All You Need Is Love”-ot.

Caitlin Thomas, megvan?

Elf hallgat.

Emlékszel, seggrészegen betámolygott a New York-i St. Vincent kórházi szobájába, ahol Dylan alkoholmérgezésben haldoklott, rávetette magát a szerencsétlenre, és könyörgött neki, hogy ne menjen el, küzdjön, legyen férfi, szeresse, szóljon hozzá, keljen fel, hagyja abba a haldoklást, az ég szerelmére. A nővérem erre azt mondja, értékeli, hogy Dylan Thomashoz hasonlítom, de szépen kér, most már tényleg hagyjam magára, gondolkodnia kell. Jó, elmegyek, de holnap megint jövök. Hát nem vicces, mondja, hogy minden másodpercet, minden percet, minden napot, hónapot, évet számontartunk, néven tudunk nevezni, miközben az idő, vagy az élet, annyira formátlan, megfoghatatlan, bizonytalan? Neki ettől megesik a szíve azokon az embereken, akik kitalálták, hogy „mondjuk meg” az időt. Milyen bizakodó, azt mondja. Milyen gyönyörűségesen hiábavaló. Milyen tökéletesen emberi.

Elf, mondom, attól, hogy neked nincs szükséged olyan rendszerekre, amikkel tagolni tudjuk az életünket, abból még nem következik, hogy egyáltalán nem is kell tagolni.

Lehet, mondja, de akkor sem holmi nyárspolgári időfelosztás szerint. Fasiszta tempó így bánni olyan valamivel – az idővel –, ami természeténél fogva és döntően besorolhatatlan, sőt éppen séggel meghatározhatatlan.

Tulajdonképpen már menni készültem, mondom. Sajnálom, hogy itt kell hagynom az előadását, Lütyő professzor, de ketyeg a

parkolóórám. Két órát fizettem, azt hiszem, lejárt. Ha már az időről beszélünk.

Tudtam, hogy valahogy csak sikerül kitennem a szűrőd, mondja. Összeölelkezünk, mondanám, hogy szeretem, de cserben hagyunk a szavak, egy percig csak szuszogunk egymás karjában, aztán már ott sem vagyok. Máshol kell lennem.

Miközben megyek lefelé, kettesével véve a lépcsőt, megnézem az üzeneteimet. Jött egy Norától, a tizennégy éves lányomtól: *Hogy van Elf?????????????????????* Will tönkretette a bejárati ajtót. Egy másik Willtől, a tizennyolc éves fiamtól, aki elsőéves az NYU-n, de parancsba adtam neki, hogy maradjon Norával Torontóban arra a néhány napra, amíg én Iszapos Vízben leszek: *Nora azt mondja hajnali 4-ig van kimenője. Ez igaz? Ölelem Elfet! N hajától eldugult a zuhanylefolyó.* Írt Julie is, a legrégebbi barátnőm, aki vendégségbe vár estére: *Vörös vagy fehér? Puszilom Elfie-t. xo*

A nővérem legutóbb nagy ravaszul azzal a módszerrel próbálta megölni magát, hogy lassacskán elpárolog az ürbe. Koplal, egyre csak koplal, amíg végül el nem fogy. Anya felhívott Torontóban, beszámolt róla, hogy Elf nem eszik, és kikönyörögte tőle meg Nic-től, hogy ne hívjanak hozzá orvost. Kétségbe vannak esve. Tudnék jönni? A reptérről egyenesen Elf ágyához mentem és letérdeltem mellé. Megkérdezte, hogyhogy itt vagyok. Mondtam, azért vagyok itt, hogy orvost hívjak hozzá. Anya megígérhette, hogy nem hív orvost, de én nem tettem ilyen ígéretet. Anyánk az ebédlőben volt. Háttal nekünk. Jó anya lévén egyik lányának sem foghatta pártját a másikkal szemben, így hát inkább félrevonult. Már hí-

vom is, mondtam. Sajnálom. Elf kérlelni kezdett, hogy ne tegyem. Esedezett. Összetett kézzel rimázkodott. Enni fog, ígérte. Anyánk nem mozdult az ebédlőasztaltól. Küldik a mentőt, közöltem Elffel. A külső ajtó nyitva volt, orgonaillat áradt a levegőben. Nem megyek, mondta Elf. De, muszáj, erősködtem. Anya, mondd meg neki, hogy nem megyek, próbálkozott. Anyánk nem szólt semmit. Nem fordult felénk. Kérlek!, mondta Elf. Kérlek! Az utolsó csepp erejét arra használta, hogy középső ujjal bemutasson nekem, miközben a mentősök betolták a kocsiba.

Akkor találkoztam először Janice-szel. Elf hordágya mellett álltam a sürgősségin. Oldalt az infúziós állványon lógott a tropára ment hátizsákja. Ide-oda csúsztattam a kezemet a hordágy acél oldalrúdján, és sírtam. Elf megfogta a kezem, harmatgyengén, mint egy haldokló vénség, és mélyen a szemembe nézett.

Yoli, mondta, utállak.

Lehajoltam, megpuszítottam, és a fülébe súgtam, hogy tudom. Én is téged, mondtam.

Ez volt az első alkalom, hogy többé-kevésbé megfogalmaztuk, mi is a mi fő problémánk. Ő meg akart halni, én meg azt akartam, hogy éljen, vagyis ellenségek lettünk, holott szerettük egymást. Úgy maradtunk, gyöngé kéz a kézben, kissé esetlenül, mert órá mindenféle csövek voltak rákötvé.

Janice – akinek az övtartóján már akkor is ott fityegett az a szőr-mók vacak – megérintette a vállamat, és félrehívott egy szóra. Mondtam Elfnek, hogy mindjárt jövök, és bementünk Janice-szel egy bézs színű kis váróba, ahol elém tolt egy doboz papír zsebken-dőt, és azt mondta, jól tettem, hogy kihívtam a mentőket, és Elf igazából nem utál. Ez egy bonyolult képlet, mondta. Igaz? Ha ele-

meire bontjuk, tulajdonképpen azt utálja, hogy maga megmentette az életét. Tudom, mondtam, de azért kösz. Janice megölelt. Egy szoros ölelés, pláne egy idegentől, erős hatással tud lenni az emberre. Magamra hagyott a bézs váróban. Addig-addig kapirgáltam és tépkedtem a körömágyamról a bőrt, míg vérezni kezdett.

Visszamentem Elfhez, még mindig a sürgősségi osztályon találtam. Elújságolta, hogy az imént hallott egy beszélgetésfoszlányt, óriási duma volt, óriási. Mit mondtak?, kérdeztem. Idézte: Mint konstatálhattuk, roppant csekély értelem szorult ebbe a Ms. Von R.-be. Ki mondta ezt?, kérdeztem. Egy orvosra mutatott, aki egy kerek asztalnál írogatott valamit a sok haldoklótól körülvéve. Úgy volt öltözve, mint egy tízéves, bermudagatya túlméretes pólóval, mintha egyenesen a *Degrassi High* castingjáról jött volna. Ki a francnak mondott ilyet?, kérdeztem. Annak a másik nővérnak, felelte Elf. Végtére is tiszta sor: ha valaki nem hálás, mert megmentették az életét, akkor ostoba. Seggfej, mondtam, beszélt veled egyáltalán? Aha, fogjuk rá, felelte Elf, bár inkább vallatásnak nevezném. Jaj, Yolandi, tudod, milyenek ezek.

Értelem egyenlő élni akarás?

Aha, mondta, vagy tisztességtudás.

Elf lemondott róla, hogy halálra koplalja magát, és ezúttal gyógyszer-túladagoláshoz folyamodott. Egy nagy alakú vonalas füzetből kitépett lapra, amilyenén évekkkel azelőtt megrajzolta a spéci SK logóját, búcsúüzenetet írt, az állt benne, hogy reméli, Isten színe elé kerül, nincs több ideje rá, hogy nyomot hagyjon a világban, és név szerint felsorolt mindenkit, akit szeretett. Anya beolvasta nekem a telefonba a neveket, megjegyezve, hogy Elf zöld filctollal írta őket. Mindannyian rajta voltunk a listáján. Értsetek meg, írta még. Engedjetelek el. Szeretlek benneteket. Valami

idézet is állt ott, de azt anya nem tudta kisilabizálni. David Hume, jól mondom? Humnak ejtette, de mindegy. Álljon meg a menet, gondoltam, ezek szerint Elf hisz Istenben?

Honnan szerezte a gyógyszert?, kérdeztem anyától.

Fogalmunk sincs, felelte. Lehet, hogy csomagküldőtől rendelte. Ki tudja.

Anya eszméletlenül találta otthon az ágyában, és mire Elf a kórházban magához tért, én már odarepültem Torontóból, úgyhogy mellette álltam, amikor kinyitotta a szemét. Elvigyorodott, lassan, szélesen, mint egy gyerek, aki életében először fogja fel, hogy is működik a vicc. Hát itt vagy, mondta, majd azzal folytatta, hogy a találkozóink kezdenek sablonossá válni. Szertartásos képet vágva, mintha egy diplomáciai vacsorán lennénk, bemutatott az osztályos nővéreknek meg annak a nőnek, akit felvettek mellé pluszban, hogy az ágyánál egy széken ülve figyelje minden mozdulatát.

Ő, mondta állával felém bökve, minthogy a keze le volt kötözve pamutszalagokkal, a húgom, Yoyo.

Yolandi vagyok, üdvözlöm. Kezet fogtam a nővel.

Azt mondta, ránézésre engem tippelt volna az idősebb testvéremnek. Ezt már sokadszor hallottam, mert Elf furcsa módon mentesült az élet eróziós mellékhatásaitól. Aztán Elf vette át a szót, és elmondta, hogy ő meg a szemmel tartására felvett nő Aquinói Szent Tamásról beszélgettek. Ugye?, mosolygott a nőre, aki válaszul csak grimaszolt és megvonta a vállát. Nem arra szerződtették, hogy szentekről társalogjon öngyilkosságot megkísérelt betegekkel. Miért éppen Aquinói Szent Tamásról?, kérdeztem, miközben leültem a nőhöz közel húzott másik székre. Elf azon erőlködött, hogy szemkontaktust találjon a smasszerével. Még mindig rengeteg gyógyszer van a szervezetében, magyarázta a nő.

Nem annyi, mint kellene, mondta Elf. Tiltakozni kezdtem. Vicc volt, Radarkám, szerelt le gyorsan. Atyavilág.

Amikor Elf elaludt, kimentem a váróba megkeresni anyát. Egy pasas mellett ült, akinek fekete monokli volt a szeme körül, és valami krimit olvasott. Újságoltam anyának, hogy Elf Aquinói Szent Tamásról beszélt.

Igen, mondta anya, nekem is emlegette. Amikor félrebeszélt, azt kérdezte, hogy „Aquinói Szent Tamásolok-e” neki, aztán később gondolkoztam rajta, és arra jutottam, hogy bizonyára azt akarta kérdezni, megbocsátok-e.

És megbocsátasz?, kérdeztem.

Nem az a lényeg, mondta anya. Hanem hogy bűn-e, amit tett. Nem bűn.

Ebben körülbelül ötvenmilliárdan nem értenének veled egyet, feleltem.

Hát aztán, mondta anya.

Ennek három napja. Azóta anya karib-tengeri hajóútra indult, mert Nic és én addig győzködtük, míg végül beadta a derekát. Csak egy kis útitáskát vitt, benne szívgyógyszerekkel és krimikkel. Folyton telefonál a hajóról, és Elf felől érdeklődik. Tegnap elmesélte, hogy az egyik hajópincér spanyolul imádkozott a családjukért. *Dios, te proteja*. A lelkemre kötötte, hogy mondjam meg Elfnek, vett neki egy CD-t egy utcai árusnál. Valami kolumbiai zongoraművész játszik rajta. Lehet, hamisítvány, mondtam én. Elmesélte, hogy a tengeri temetéséről beszélgetett a kapitánnyal. Elmesélte, hogy a múlt éjszaka vihar volt, és kiesett az ágyából, de fel sem ébredt rá, ennyire fáradt volt. Reggel úgy ébredt, hogy az ágya helyett a kis kabinja erkélyének a küszöbénél feküdt, odáig elgurult. Megtörténhetett-e volna, hogy esetleg tovább gurul, az erkélyről

bele a tengerbe, kérdeztem, mire azt mondta, nem, kizárt dolog, hiszen van korlát. De még ha valamiképpen átjut a korláton, akkor is legfeljebb az egyik mentőcsónakba eshetett volna, ami ott lóg a hajó oldalán. Anya világegyetében meg volt róla győződve, hogy nincs az a szorult helyzet, amiből így vagy úgy vagy amúgy ki ne vágná magát.

A kórházból kifelé menet megálltam a nővérpultnál és megkérdeztem Janice-től, igaz-e, hogy Elf aznap reggel elesett a mosdóban. Megerősítette, hogy így volt. Azután történt, hogy átvitték a sürgősségiről a pszichiátriai osztályra. A kövön fekvé találtak rá, vérzett a feje, és úgy markolta a fogkefáját, ahogy a kést markolja az ember, amikor épp torkon akar szúrni valakit. Janice-nek akkor el kellett rohannia, hogy lecsillapítson egy ápoltat, aki biliárdpálcával verte szét a tévét a foglalkoztató szobájában. Időközben egy másik nővér belenézett Elf aktáiba. Azt magyarázta, Elfriedának el kell kezdeni az evést, és akkor majd lesz annyi ereje, hogy ne essen el, és kicsit jobban kell figyelnie a környezetére.

Legszívesebben visszamentem volna Elf szobájába, hogy elmeséljem neki, mit mondott a nővér, hogy lekicsinylően együtt forgathassuk a szemünket, és ezzel egy kis cinkosságot teremtsék közöttünk. És azt is megemlítettem volna, hogy van az osztályon egy manus, aki ugyanúgy utálja a tévét, mint ő, talán összebarátkozhatnának. De mivel arra kért, hagyjam magára, jelezni akartam neki, hogy bizonyos kívánságai elfogadhatók és teljesíthetők, óhaja számomra parancs (ez persze költői túlzás), és ha most ápolat is a pszichiátrián, akinek rosszul írták fel a nevét ákombákom betűkkel a nővérpult mögötti fehér táblára, attól ő még az én okos, ámbár aggasztó állapotban lévő nővérem marad, és hallgatok rá. Lendületesen megindultam a kijárat felé, és nekimentem egy roz-

damentes acél ételszállító kocsinak, tele műanyag tálcákra kiporciózott kajával. Rögvest bocsánatot kértem a két betegtől, akik éppen akkor csoszogtak el mellettem pongyolában.

Úgyis ehetetlen fos, mondta az egyik. Én is fölrugnám, ha kicsit jobb lenne a mozgáskoordinációm.

Aha, hagyta rá amaz. Aha.

Mondom, *ehetetlen*.

Jól van, na. Hallottam elsőre is.

Abban a nagy hangzavarban?

Haha, nagyon vicces.

Amiatt vágtak be a vigyorgóba?

Nem, hanem mert leszúrtam a fickót, aki kirámolta a fészereimet.

De nem a szurkálás miatt, hanem a hangok miatt, amik azt mondták, hogy csináld, igaz?

Úgy, úgy. Csak hát a kés, az valódi volt.

Ajjaj. Igazán balszerencsés fordulat.

Bírtam ezt a két csoszogó manust. Értékeltem a kiszólást, hogy „igazán balszerencsés fordulat”. Kedvem lett volna összeismertetni őket Elffel. Elkezdtem fölszedni a tálcákat, de a nővér rám szólt, hogy hagyjam. Mindjárt jön valaki a segédszemélyzetből, és elintézi. Próbáltam viccesre venni a figurát, talán valami genetikai dolog ez minálunk, mondtam a nővérnek, hogy nem figyelünk eléggé a környezetünkre, haha, de semmi, se nevetés, se mosoly, és akkor eszembe jutott valamelyik olvasmányomból egy dühös nő szájának a leírása, hogy olyan, mint a kétfelől kihegyezett ceruza, és távoztam. Ahogy mentem le a lépcsőn, kettő négy hat nyolc üres a polc, magamban bocsánatot kértem Elftől, amiért ott hagytam egyedül, és listába szedtem, miket hozok be neki holnap: ét-

csokoládét, tojássalátás szendvicset, Heideggertől a *Lét és idő*-t (nem mondjuk, hogy az idő és a lét van, hanem hogy adódik idő és adódik lét), körömvágó csipeszt (ollót nem, kést sem), tiszta bugyit, és érdekes sztorikat.

Beültem anyám ütött-kopott Chevyjébe, felhajtottam az autópályára Pembina felé, sivár aszfalt az egész, itt-ott néhány lepukkant üzletsorral, és döngettem, pedig csak az életem rumlija várt rám, vagy ahogy Elf mondaná, *le foutoir*. Szerette elegáns hangzású francia szavakba csomagolni a szemetet is, mintha ezzel visszabilenthetné a mérleget, felpolírozhatná a nyomorúságot, míg raggogni nem kezd, mint a Sarkcsillag, az ő vezérlő csillaga és talán igazi otthona.

Kiszúrtam egy ágyneműboltot, amelynek a fényreklámja kiárusítást hirdetett, és beálltam a parkolójukba. A következő tíz percet a párnakínálat szemrevételezésével töltöttem – pehellyel vagy tollal töltött párnák, szintetikus szállal töltött párnák, egyéb fajta párnák. Többet is levettem a polcról, megnyomkodtam, hátam a falnak vetve a fejem alá tettem, hogy kipróbáljam, milyen fekvés esik rajtuk. Odajött hozzám egy eladó, és figyelmembe ajánlotta a próbaágyat. Miután védőhuzatot terített a párnára, ledőltem és egy percre megpihentem. Az eladó mondta, próbáljam ki nyugodtan a többit is, majd visszajön. Megköszöntem, és behunytam a szemem. A gyors szundiból arra ocsúdtam, hogy ott áll mellettem a mosolygós eladó, és átvillant rajtam a felhőtlen gyermekkor emléke.

Vettem Elfnek egy felcsavart hálósák méretű párnát, fényes bíborszín szaténhuzatán hímzett ezüst szitakötőkkel. Visszaültem anya kocsijába, elautóztam a Grant Park Inn autós sörboltjába egy

24-es karton Extra Old Stockért, aztán megálltam egy 7-Eleven-nél és vettem egy doboz cigit, Player's Extra Lightot. Lelkes vásárlója vagyok mindennek, ami *extra*. Felmarkoltam egy extra nagy Oh Henry! csokit is, aztán irány az Assziniboin folyóra néző toronyházban anya lakása, ahol átmenetileg meghúztam magam. A tavaszi olvadás ideje volt, amikor vékonyodni és repedezni kezd a jég a folyón, és a sodrásban iszonyú recsegéssel és csikorgással torlódnak egymásra a hatalmas jégtáblák. Ebben a városban nehezen köszönt be a tavasz. Dideregve, az ezüst szitakötős bíbor párnát szorongatva ácsorogtam anya erkélyén, cigiztem, sört kortyolgattam, és tűnődtem, próbáltam megfejteni Elf titkos kódját, az élet értelmét, az ő életét, az univerzumét, az időét, a létét. Ödöngtem a lakásban, nézegettem anya szem előtt lévő dolgait. Egy fénykép apáról, két hónappal a halála előtt készült. Will baseballmeccsét nézi. A Junior Ligában. A nagy szemüvege van rajta. Gondtalannak látszik, összefonja a karját, mosolyog. Még egy fénykép, anya az újszülött Norával. Mélyen egymás szemébe néznek, mintha épp fontos titkokat adnának át egymásnak telepátiával. A hűtőre mágnesezve egy fénykép Elfről a milánói koncertjén. Hosszú, fekete, tűzött szegélyű ruhában van. Hegyes lapockája kiáll, ragyogó fényes haja az arcába lóg, ahogy a billentyűk fölé hajol. Van úgy, hogy játék közben Elf feneké pár centire elemelkedik a széktől. Ez után a fellépése után hívott sírva a szállodájából, hogy elmondja, mennyire fázik, mennyire magányos. De hát Olaszországban vagy, mondtam. Amiért mindig úgy odavoltál. Erre azt mondta, a zsigereiben van a magányosság, egy zsák kő, amit cipel magával szobáról szobára, városról városra.

Felhívtam anya mobilszámát, hogy kiderítsem, vajon a hajón is elérhető-e a szolgáltatója. Semmi.

Az ebédlőasztalon találtam egy nekem hagyott üzenetet. Anya kért, hogy alkalomadtán majd vigyem vissza a DVD-it. Tudtam, hogy teljesen kimerítette az Elf életéért folytatott küzdelem. Egy nappal azelőtt, hogy Fort Lauderdale-be repült, ahonnan a hajója indult, megharapta a hibbant szomszédja rottweilere, de észre sem vette, csak amikor már átvérzett a télikabátja. Összevarrták a sebé, és belenyomtak egy tetanuszt. Esténcént semmi többre nem futotta az erejéből, mint hogy leroskadjon a tévé elé és végignézze a *Drót* összes évadának összes epizódját, módszeresen, mint egy zombi, sorban egyiket a másik után, teljes hangerőn, mert félig süket, és ott aludt el a készülék előtt, míg a tévében az a baltimore-i balhész srác egyre csak dumált hozzá, és a maga módján nyugtatgatta, rámutatva arra, amit már anya is tudott, hogy az embernek ezen a kibaszott világon mindenért meg kell küzdenie.

Az elutazása reggelén véletlenül letépte a zuhanyfüggönyt, tartórudastul-mindenestül. Azért lezuhanyozott, majd mosolygósan, frissen és üdén, kalandra készen toppant elő a fürdőszobából. Kérdeztem, hogy oldotta meg függöny nélkül, nem volt-e... Nem, nem, mondta, jól megoldotta, semmiség az egész. Amikor bementem a fürdőszobába, láttam, el van árasztva az egész padló, és minden, a vécépapír, a pipereholmik és kozmetikumok a polcon, a tiszta törülközők, a gyerekeim dekorációként kitett rajzai, minden csuromvíz. Rájöttem, hogy minálunk a „jó megoldás” szükségképpen relatív fogalom, és az adott körülmények között anyának tökéletesen igaza van, ez valóban semmiség. Most, hogy Elf a kórházban tulajdonképpen biztonságban volt, legalábbis nagyobb biztonságban, mint odahaza, a nap nagy részében egyedül, hiszen Nicnek be kellett járnia dolgozni, anya előtt megnyílt a lehetőség, hogy lelépjen a színről két hétre és kipihenje magát.

Álltam az erkélyen, hallgattam a jég csattanásait. Gépfegyverro-pogásnak hangzott, mintha valami brutális maffialeszámolás zaj-lana éppen, vadállatok bömbölésétől kísérve. Az alacsonyan függő hold vemhes macskát formázott. Ide látszottak a túlparti házak kivilágított ablakai. Az egyikben táncoló párt láttam. Ha behuny-tam a fél szemem, és a másik elé tettem az ujjam hegyét, eltűntek. Felhívtam a kórházat, Elfriedát kértem. Az erkélyen fel-alá jár-kálva vártam, míg a központ kapcsolja a pszichiátriát. Elővará-zsoltam a táncoló párt. Eltűntettem. Elővarázsoltam.

Halló?

Tessék.

Elfriedával szeretnék beszélni.

Ki keresi? A húga?

Igen.

Jólesik neki az ön hívása.

Nagyszerű. Akkor beszélhetnénk?

Azt mondja, most inkább nem.

Azt mondja, most inkább nem?

Igen.

Odavinné neki a telefont?

Az nem fog menni.

Hogyhogy?

Nézze, inkább próbálja később újra hívni.

Beszélhetnék Janice-szel?

Janice jelenleg nem elérhető.

Ó, és mikor lesz elérhető?

Arról nincs információm.

Ezt hogy értsem?

Az ön által kért információ nem áll rendelkezésemre.

Csak azt kérdeztem, mi lenne alkalmas időpont arra, hogy hívjam Janice-t.

Én pedig tájékoztattam, hogy erről nincs információm.

Nem információt kérek, hanem egy egyszerű választ.

Sajnálom, de nem léphetem túl a hatáskörömet.

Micsoda? Túllépné a hatáskörét, ha elárulná, mikor lesz elérhető Janice?

Nem tudok önnek segíteni, próbálja később.

Nincs valamilyen belső rendszerük, aminek a segítségével elő tudják keríteni?

Sajnos semmit sem tehetek.

Nincs neki ilyen csipogója? Személyhívója?

Viszonthallásra.

Várjon, várjon.

Sajnos semmit sem tehetek.

Kivételesen, most az egyszer.

Tessék? (A jég robajlásától nem hallotta jól.)

Csak szeretném hallani a nővérem hangját.

Azt hittem, Janice-szel akar beszélni.

Jó, de csak mert maga azt mondta...

Az lesz a legjobb, ha később újra hívja.

Miért nem akar beszélni velem a nővérem?

Nem azt mondtam, hogy nem akar önnel beszélni. Hanem hogy nem akarja a közös társalgóban fogadni a hívását. Ha minden betegnek folyton odavinném a telefont, másra nem is futná az időmből. Egyébként is helyesebbnek tartjuk, ha a beteg lép kapcsolatba a családdal, nem pedig fordítva.

Ó.

Az lesz a legjobb, ha később újra hívja.

Ráhagytam, hogyne, persze.

Kinyomtam a telefont, és behajítottam a folyóba. Na jó, azt azért mégsem. Az utolsó pillanatban visszafogtam magam, és megálltam visítás nélkül, bár talán eleve csak nyüszítés lett volna. Akkor már inkább felgyújtom a kórházat. Nem óhajtok asszisztálni ahhoz, hogy a lelkembe tiporjanak. Bartleby, a tollnok odáig ment a nem óhajtásban, hogy a végén már dolgozni sem óhajtott, sem enni, sem bármit csinálni, és meghalt egy fa alatt. Robert Walser is egy fa alatt halt meg. James Joyce és Carl Jung Zürichben haltak meg. Apánk fák mellett halt meg, acélsíneken. A holmiját, mindazt, amit a halálakor viselt, a rendőrség egy zsákban visszaszolgáltatta anyának. A szemüvege valahogy épségben maradt, lehet, lerepült róla és puhára esett, a lóherékre, vagy talán már előzőleg gondosan levette, és összecsucsva maga mellé tette a földre, de amikor anya kivette a műanyag zsákból, szétmállott a kezében. Az órája is. Nesze neked, idő. A karikagyűrűje összenyomódott, és jóformán mind a kétszázhat csontja eltörött.

Hetvenhét dollárt találtak nála, abból thai kaját rendeltünk, mert nehéz idők ide vagy oda, úgy van, ahogy Julie barátnőm mondja: Enni mindig kell.